

Troonil istuja ütles: „Vaata, ma teen kõik uueks!” (Ilm 21:5a)

Armsad, ristiinimesed!

Üks elutarkus õpetab: „Elus eksida võib mitut moodi, aga õigesti toimimiseks on ainult üks võimalus. Seepärast on esimene kerge, aga teine raske. On kerge märklauast mõõda visata, aga raske seda tabada!”

Küllap, võime sama ütlust kasutada ka risitiinimese elu kohta. Kristlaste elus on õigesti toimimise aluseks elamine Pühakirja õpetuse järgi. Seda võiks võrrelda ette seatud märklauaga, kus kristlaste sõnad ja teod sarnaneksid nooltega, mis peaksid tabama täpselt märklauda.

Jeesuse Kristuse elu tõestas sõnakuulekust Jumalale ja ta näitas inimkonnale sõnade ning tegudega, mil viisil toimitakse maailmas õigesti.

Jeesusel ei olnud midagi selles maailmas, aga ta lootis kõigis asjus Jumalale. Tema suurim iha oli teha ainult seda, mida Jumal temalt nõudis. Issanda tahe puudutas senise usu-, õigluse- ja moraalinormidega seotud maailmakorra parandamist.

Jeesus tõi inimeste keskele selle riigi seadused ja Jumala riigi õigusnormid, mis ei kuulunud sellesse maailma. Ta ütles: „Aeg on täis saanud ja Jumala riik on lähedal; parandage meelt ja uskuge evangeeliumisse!” /Mk 1:15/. Meeleparanduses on võimalik täielikult muuta oma senist ellusuhtumist, sest peale „meele parandamist” on „Jumala riik seespidi teie sees!” õpetas Jeesus. Edaspidi usaldatakse elus täielikult Jumalat ja loobutakse kõigest, mille küljes senini on hoitud kramplikult kinni. Mõistetakse südamega, et õndsad ehk õnnelikud on need, keda Jeesus esile toob ja ülistab Mäejutluses /Mt 5:1/. Sest, halastavad ja andestavad, heldekäelised ja armulised kohtlevad kaasinimesi nõnda nagu neid kohtleb Jumal. Need, keda Jeesus nimetas õndsateks, olid puhtad mõtetelt ja nad olid nõus andma oma südame nii Jumalale kui ka inimestele. Kõiki neid „armulisi” kiitis Jeesus ja ütles: „tulge siia, minu Isa õnnistatud, pärige kuningriik, mis teile on valmistatud maailma asutamisest!” /Mt 25:34/. Kindla territooriumi pärimisõiguse saab anda see, kellele see maa kuulub, kes on kuningriigis troonil!

Ja troonil istuja ütles: „Vaata, ma teen kõik uueks!” /Im 21:5/. Issand pakub uut elu kõigile, kes usuvad ja jätavad maha vanad eluviisid. Nõnda saab eksinute südames taas valitsema Jumala riik ja seda rõõmu saab kinnitada apostel Pauluse kirjakohaga: „Et me nüüd oleme saanud õigeks usust, siis on meil rahu Jumalaga meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi. /Rm 5:1/

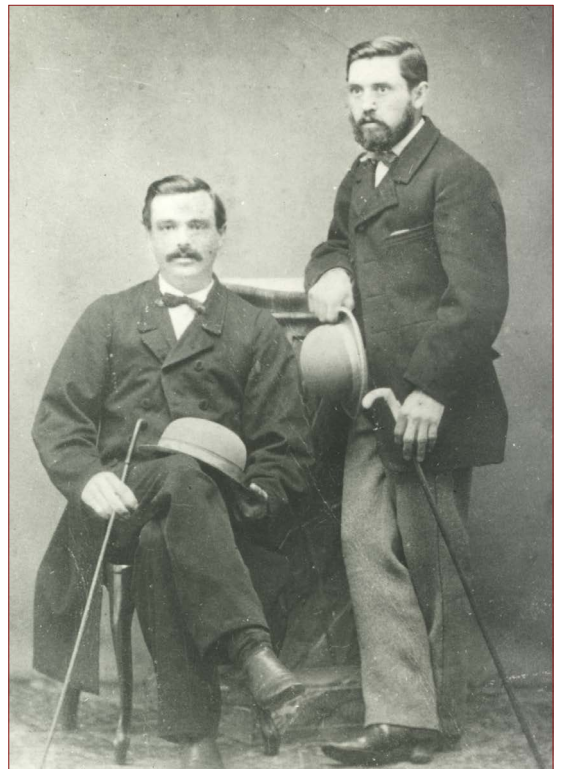
Diakon Tiit Zeiger

Köster-organist, koorijuht ja laulja Karl August Conrad Pfaff

„Neid kirikuid ei ole palju, kus juba kaua aastaid vahetpidamata nii suur laulukoor oleks, – nagu Tallinna Kaarle kirikus. Selle koori hing on nimeetatud kiriku köster, hra A. Pfaff, kes haruldase südidusega oma koori eest hoolt kannab ja keda mingi raskus ära ei väsita.” Eesti Postimees nr. 48, 6. detsember 1893.

Aastail 1870–1909 töötas Kaarli koguduses suurepärase muusikaliste võimetega köster ja kantor **Karl August Conrad Pfaff**, kelle segakoor leidis kiidusõnu ka väljaspool Kaarli kirikut ja kelle kaheksast laulupoisist koosnev *a cappella* koor oli oodatud teistesegi Tallinna kirikutesse laulma. Mõnel korral on toleagues ajakirjanduses mainitud, et ta juhatas koguduses ka naiskoori. Pfaff korraldas paar korda aastas kontserte, võttis kooriga osa laulupidudest ja suurematel kirikupühadel teenis koor kirikus lauludega kaasa. Koori proovides olnud ta hääle puhtuse, rütmi ja artikulaatsiooni suhtes väga nõudlik. Ta on komponeerinud ka mõned lauluviisid ja pidas koguduse leeritoas kirikumuusikakooli ehk köstri kooli.

Pfaffi koorid on ajakirjanduses leidnud enamasti kiidusõnu: „... kandis oma laulud niisuguse tundmuse ja puhtusega ette, kuida üks vaimulik ja küps muusika olema peab” (Ristirahva Pühapäevaleht, 16. oktoober 1888), „... oskab vähem haritud lauljatest haritud kontserti andjad teha,

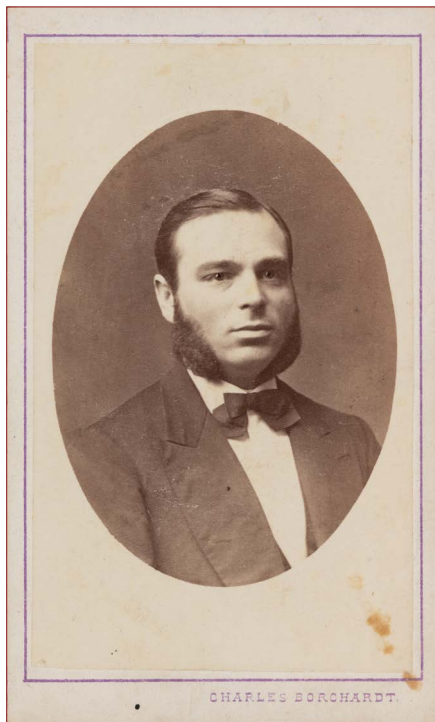
Kirjandusmuuseumi fotokogu

Kaarli koguduse köster Karl August Pfaff (istub), Tallinna Kristliku Noorte Meeste seltsi majavanem Robert Teige, 1872.

oskab ka mitmekesiseid rahvasugusi muusikalikus asjus ühendada, et niihästi kontserti andjad ei ka selle kuuljad ei ühest rahvasugust üksi, vaid eestlased, venelased ja sakslased – laulmas, eestlased, venelased ja sakslased – kuulmas ühendada” (Wirmaline, 3. detsember 1888), „...laulud saivad kõik nii puhtasti ja mõjuvalt ette kantud” (Postimees 8. mai 1892), “Kaarle kiriku koor on Tallinnas kõige suurem ja tähtsam Eesti kooridest juba aastate kaupa olnud ja ka praegugi; hra köster Pfaff näitab iga oma kontserdiga, et tubli, tüdimata tahtmisega ka Eesti rahvas laulu-kunsti midagi teha võib” (Eesti Postimees 22. aprill 1898), „... laulud kanti suure kindluse ja puhtusega ette, nagu meie seda ka ennem oleme õppinud sellest koorist kuulma” (Eesti Postimees 23. november 1900), „... on ju nimetatud laulukoor juba ammu oma ilusa laulmise poolest Eesti muusikaarmastajate ringkondades lugupeetud” (Eesti Postimees 4. märts 1904).

Karl August Conrad Pfaff sündis 24. juulil (vkj) 1847. aastal Liivimaal Kolga-Jaani kihelkonnas Rõika peeglivabrikus, kus tema isa Heinrich Carl August Pfaff ametis oli. Tema mõlemad vanemad olid sündinud Saksamaal.

Vanemad ei saanud talle kõrgemat haridust lubada ning August Karl pidi leppima algharidusega. Kokkupuuted muusikaga, millest sai hiljem tema elukutse, ulatusid aga juba lapsepõlve. „Vanemate majas ja vabriku elanikkude hulgas lauldi ja mängiti palju ja hästi, mis lapse vastuvõtliku hinge peale muidugi jäädavat mõju avaldas. Juba vara laulis ta oma ilusa healega koorides kaasa”. Peale algkooli lõpetamist viidi noor Pfaff küll sadulsepa juurde ametit õppima, aga tema muusikalist annet märganud ehitusmeister Beermann ja K. A. Hermann soovitasid tal end hoopis muusikas edasi arendada. Nii tuligi Pfaff Tallinnasse, kus temast sai muusikaõpetaja, silmapaistva dirigendi ja koolijuhi **Julius Jäkeli** õpilane. Viimase soovitusel „muusikaliste annete kohta kõige kiitvamat otsust andes” saigi temast vaid 22-aastasena Kaarli koguduse köster, kelleks valimine ei läinud aga ilma takistusteta. 1868. aastal vabastati ametist koguduse esimene köster **Aleksander Wurmberg**, kelle kohused võttis esialgu ilma palgata üle koguduse vöormünder kellasest **Carl Romm**. Ehkki koguduse õpetaja **Johann Gottlieb Konrad Bergwitz** kandidaat Pfaff sobis hea muusika- ja

*Karl August Pfaff,
Eesti Rahva Muuseumi fotokogu*

koolimehena köstri ametisse hästi, oli tal tugev vastasrinne, kes teda „saksa juudiks” kutsus, neile pealesunnitud valikule vastu astusid ja kaebekirju kuni keisrini välja esitasid. Tüli päädis 1871. aastal kindralsuperintendenti korraldatud kirikuvisitatsiooniga, mille käigus kutsuti korrale neid konvendiliikmeid, kes ei lubanud köstrile palka välja maksta. Hoolimata Pfaffi köstriks nimetamise esimese katse ebaõnnestumisest, ägedast konfliktist konvendi ühe liikmega ja koguduse vastuseisust kinnitas Bergwitz siiski 1870. aasta märtsis esialgu üheks aastaks köstri ametisse Pfaffi. See otsus valas uut õli tulle, võitlus saksameelsete ja rahvuslikumalt häälestatud eestlaste vahel süvenes ning kasvatas rahulolematust õpetaja Bergwitziga veelgi, kes lõpuks 1871. aasta detsembris ametist tagasi astus.

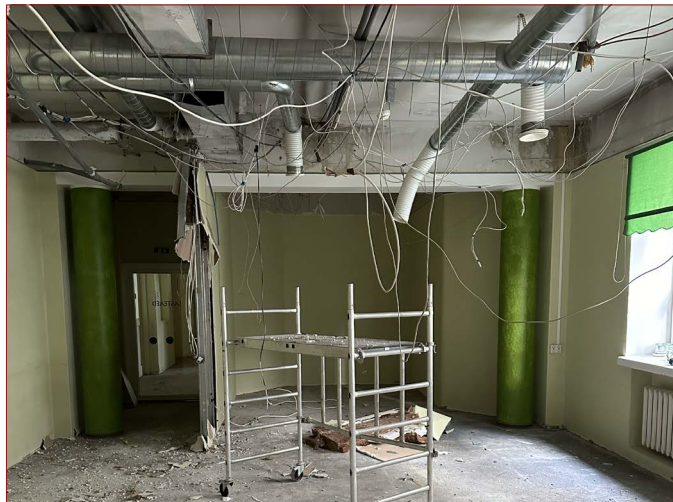
Pfaff jäi Kaarli koguduse ametisse pea 40-aastaks kuni oma ootamatu surmani 14. oktoobril 1909. aastal (vkj). Ta oli tulnud õhtul piiblitunnist ja tundnud end kehvasti. „Hommiikul leitud ta voodis surnud olevat. Arstid on surnukeha järelevaatusel kindlaks teinud, et surm veresoonte lubjastamise tagajärjel südamerabanduse läbi on tulnud” (Koit, 16. oktoober 1909).

1909. aasta novembri Ristirahva Pühapäevalehes meenutati Pfaffi peale tema surma: „Õige pea tuli ilmsiks, et kogudus õige mehe ametisse oli saanud. Noor ja tubli muusikamees astus vaimustu-

sega koguduse muusikaelu etteotsa. Tallinna Eesti kogudustes oli sel ajal, kui Pfaff ametisse astus, alles koguni vähe vaimuliku muusika tõstmiseks tehtud. Üleüldse oli ju kunstiline koorilaulmine Eestis siis alles lapsekingis. Seda ära nähes, asutas Pfaff kohe peale ametisse astumise kirikulaulukoori, mille ülesandeks mitte üksi jumalateenistuse kaunistamine ei pidanud olema, vaid ka vaimulikkude kontsertide toimepanemine. Tallinna muusikaelu tahtis Pfaff tõsta, rahva seas lugupidamist vaimuliku kunstlause vastu äratada ja kasvatada. Hoolsa töö ja suure vaevanägemisega on see ettevõtte täide läinud. Pikk rida peenemaitseiselt väljatöötatud vaimulikke kontserte pandi Pfaffi juhatusel toime. Tallinna elanikkudele, iseäranis Kaarli koguduse liikmetele, jäävad need kontserdid küll veel kauaks ajaks unustamataks. Ka ainelist kasu on need kontserdid kogudusele toonud, sest kunsti edendamise otstarbega ühendas ennast ikka ka mõni headtegev otstarve. Kui suurele kunstilisele kõrgusele Pfaff oma koori oskas tõsta, tunnistab meile ka see asjalugu, et see kahel Eesti laulupidul esimeste auhindade saajate hulgas oli. Ka komponeerimise (laulude-loomise) katseid on Pfaff teinud. Kui neid katseid ka mitte palju ei ole, annavad nad siiski tunnistust tema küpsest, tõsisest muusikatundmisest. Mõned, nagu surmalaul: „Haud kole ja külm” ja „Õndsad on need,” on laulupalad jäädava väärtusega – Kui Eesti muusikaelu edendaja jääb kadunud Pfaff veel kauaks ajaks meie rahvale heasse mälestusesse. Ka köstriametis leidis ta oma lahke, sõbraliku oleku läbi palju lugupidamist. Köstrite leskede abiandmise seltsis oli ta asutamisest saadik eestseisuse liige ja püüdis igapidi seltsi püüdmisi edendada. Nüüd on ustav töötegitaja meist lahkunud. Hea meelega oleksime temaga ühes veel edasi tööd teinud, hea meelega veel tema koori ilusat laulu kuulnud – kuid Jumala mõtted on teised olnud. Sündigu tema tahtmine!”

Karl August Pfaffi matusetalitus toimus usupuhastuspühal 1909. aastal.

Tema asemele valiti Paldiski köster **Gustav Kasemets**, kes kahjuks ei suutnud kirikukoori kõrget taset sellisel kujul hoida. Köstrina andis ta leerilastele lauluharjutsi, õpetas neile liturgiat ja kirikulaule ning täitis hiljem ka asjaajaja ja raamatupidaja ülesandeid kuni 1938. aastani.

Suvevaheaeg on kooli, lasteaia ning koguduse ruumides remonttööde kõrghooaeg ning endised lasteaia ruumid läbivad kapitaalsema ruumiplaneeringu muudatuse. Endise seetõttu, et varem Toompuiesteel paiknenud lasteaed kolib sүgiseks uutesse Koidu tänava ruumidesse ning koguduse maja esimesel korrusel seavad end kantselei kõrval sisse gümnaasiumi kolm klassi, kes varem tegutsesid katusekorrusel.

Muutub ruumiplaneering ning värskendatakse põrandaid, seinu ja lagesid, et uue õppeaasta alguseks ruumid kõik tipp-topp korras oleksid.

Lasteaia uutes Koidu tänava ruumides algasid tööd juba juuni alguses ning Toompuiesteel peale jaanipäeva.

Seoses ruumide vahetamisega jätkavad osa koguduse töötajaid tööd kogudusemaja 5. korrusel.

EELK Tallinna Toompea Kaarli koguduses toimub 1. septembril 2024 kell 10 kuldleeripüha jumalateenistus.

Ootame kirikusse kõiki 1974. aastal või varem leeris käinud koguduseliikmeid.

Kui soovite osa võtta kuldleeripühast Kaarli kirikus, siis palume end eelnevalt registreerida koguduse kantseleis hiljemalt 28. augustiks.

Täpsem info tööpäeviti telefonidel 619 9100, 5300 8086

28. juuli 1974. aasta leerirühm koos õpetajate Edgar Hargi ja Kaide Rätsepaga

Koguduse noortekoor juunis Viljandis laulupäeval

Kaarli koguduse noortekoor

ootab oma ridadesse uusi lauljaid.

Algaval hooajal osaleme üldlaulupeol naiskooride liigis.

Proovid toimuvad 2 korda kuus pühapäeval

Kammerkoor Canorus alustab 26. augustil.

Proovid toimuvad kolmapäeviti kell 17.30–19.30

Kontsertkoor 9. septembril

Proovid toimuvad esmaspäeviti kell 18–21.

Naiskoor alustab 12. septembril

Proovid ikka neljapäeviti 17.30-19.30.

Naiskoor osaleb 2025. aasta üldlaulupeol ja sүgisesel alustame kohe repertuaari õppimisega.

Ootame uusi lauljaid kõigisse häalerühmadesse!

AUGUST KIRIKUS

SOOSINGUAJAD – Õnnis on rahvas, kelle Jumal on Issand, rahvas, kelle Tema on valinud enesele pärisosaks! Ps 33:12

P 4. AUGUST kell 10:00 Missa

E 5. AUGUST kell 13:00 Missa

T 6. AUGUST kell 17:30 Muusikaõhtu

Galina Elshaeva – orel (Soome). Sissepääs vaba.

ENESE LÄBIKATSUMINE – Jumal paneb suurelistele vastu, aga alandlikele annab armu! 1Pt 5:5

P 11. AUGUST kell 10:00 Missa

E 12. AUGUST kell 13:00 Missa

T 13. AUGUST kell 17:30 Muusikaõhtu

Marcin Kucharczyk – orel (Poola, Krakow). Sissepääs vaba.

JEEBUS – MEIE AITAJA – Rudjutud pilliroogu ei murra Ta katki ja hõõguvat tahti ei kustuta Ta ära. Js 42:3

P 18. AUGUST kell 10:00 Missa

E 19. AUGUST kell 13:00 Missa

T 20. AUGUST kell 17:30 Muusikaõhtu

Marina Štšigorets – saksofon, Brigitta Petropavlova – orel. Sissepääs vaba.

MEIE LIGIMENE – Kristus ütleb: „Mida te iganes olete teinud kellele tahes mu kõige pisematest vendadest, seda te olete teinud mulle.“ Mt 25:40

P 25. AUGUST kell 10:00 Missa

E 26. AUGUST kell 13:00 Missa

T 27. AUGUST kell 17:30 Muusikaõhtu

Tiit Kiik – orel. Sissepääs vaba.

UUS LEERIRÜHM ALUSTAB 22. SEPTEMBRIL

Kas Sa oled mõelnud, mis on inimese elu eesmärk? Kas vaid sündida, kasvada ja õppida, tööd teha ja pensionile jääda, vanaduspõlve pidada ning viimaks surra? Või kas kõik elus juhtuv on juhuslik või toimuvad asjad hoopis paratamatult? Või kuidas saaks inimene oma elu paremaks muuta, kust ta võiks selleks leida juhiseid ja suuniseid?

Või kes ja kus on Jumal, ning kas või mis on meil, inimestel Temaga üldse pistmist? Või kes on Jeesus? Kas ta on õpetlane, mässaja, prohvet, Jumala Poeg?

Või miks me peame jõuluseid ja ülestõusmispühi? Või miks on kirikus käimine ja ristitud saamine oluline? Või kuidas peaksime palvetama, et me seda õigesti teeksime? Või mis juhtub inimesega pärast surma?

Kui eelpool küsitud küsimused on ka Sinu küsimused, siis ei jää Sul midagi muud üle kui tulla 22. septembril 2024 algavasse leerikooli, et võiksime üheskoos eelpool nimetatud aga paljudele teistele küsimustele vastuseid leida. Selleks et leerikooli tulla, ei pea olema eelnevalt ristitud ja/või kirikuga seotud.

Leerikooli registreerimine ja lähem info leerikooli kohta vaata Kaarli koguduse kodulehel <https://www.kaarlikogudus.ee/kogudus/leerikool/>

LEERIKOOL

22. september – 8. detsember 2024

Info ja registreerimine:

www.kaarlikogudus.ee/kogudus/leerikool/

UUENDA OMA ANDMEID

Oleme tänulikud kõigile, kes leiavad aega oma (muutunud) kontaktandmetest teada anda elektroonselt koguduse kodulehel või koguduse kantseleis.

www.kaarlikogudus.ee/koguduse-liikmele/korrastame-andmeid/

Kaarli kirikut ja koguduse tegevust saab toetada helistades numbril

900 7755

Annetuse suurus on 5€

Annetuse toimumiseks palume helistamisel lõpuni kuulata automaatvastaja teavitus.

Täname lahkeid annetajaid!

KOGUDUSE KANTSELEI

E, T, N kell 10–13

K kell 10–13, 14–16

R Suletud

Õpetaja Jaak Aus, abiõpetaja Jaan Lahe, abiõpetaja Kaisa Kirikal, diakonid: Saima Sellak-Martinson, Tiit Zeiger, Meelis Holsting. Kohtumine tuleb eelnevalt kokku leppida.

telefon: 619 9100

e-post: info@kaarlikogudus.ee

kodulehekülg: www.kaarlikogudus.ee

Facebook: EELK Tallinna Toompea Kaarli kogudus

pank: SEB EE171010022004706006

Swedbank EE392200221011214295

annetused remondi heaks:

Swedbank EE902200221040614950

annetused oreli hoolduse heaks:

Swedbank EE452200221057033689